

Lovende kjønnsbalanse i planlagte SFF-søknader

De største søkerinstitusjonene varsler om minst 40 prosent søknader med kvinnelig senterledere til utlysningen av Sentre for fremragende forskning (SFF) i høst.

Av Knut van der Wel | Publisert 07.10.2020

Del ↗ | Last ned ↓

Alle institusjonene som planlegger å sende inn flere enn fire søknader til utlysningen av Sentre for fremragende forskning (SFF) har minst 40 prosent søknader med kvinnelige senterledere. Foto: Shutterstock

Forskningsrådet lanserte sin [policy for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning og innovasjon i fjor](#). Policyen inneholder også tiltak innenfor eksellense-satsinger som [Sentre for fremragende forskning \(SFF\)](#), blant annet en målsetning om at søkerinstitusjoner som sender flere enn fire søknader har kvinnelige senterledere i minst 40 prosent av sine søknader.

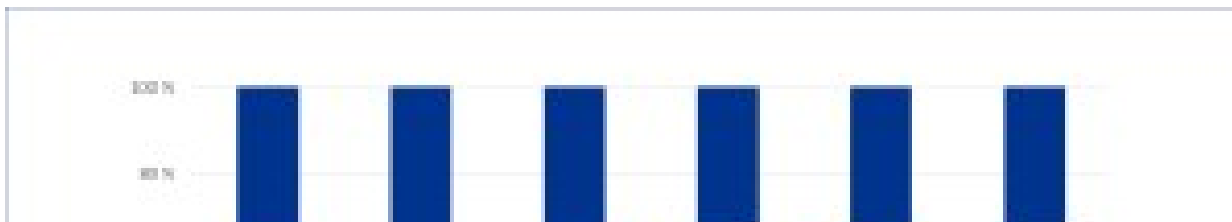
Målsettingen ble lagt inn i [årets utlysning](#) av nye SFF-er, noe [Forskningsrådet informerte rektorene ved de største forskningsinstitusjonene om i et brev tidligere i år](#). I brevet ble rektorene bedt om å sende Forskningsrådet en liste over kjønnsbalansen i sine planlagte søknader innen 1. oktober.

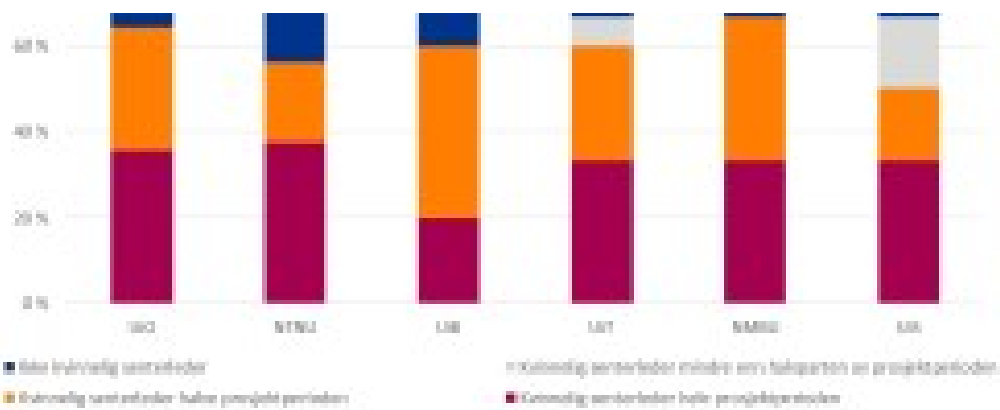
Endring er mulig

Listene Forskningsrådet har mottatt viser at alle institusjonene som planlegger å sende inn flere enn fire søknader, møter forventningen om minst 40 prosent søknader med kvinnelige senterledere.

— Det er svært gledelig å se at institusjonene nå har klart å oppnå en god kjønnsbalanse i sine søknader. Det viser at det er mulig å få til endring ved å stille tydelige forventninger. Her er jo både vi og institusjonene enige i sak: Det er behov for å få til en bedre kjønnsbalanse på toppnivå i norsk akademia, sier områdedirektør i Forskningsrådet, Jesper Werdelin Simonsen.

Seks institusjoner har sendt inn lister over sine søknader til Forskningsrådet. De seks institusjonene planlegger til sammen 140 søknader, hvorav 85 har kvinnelig senterleder i minst halve senterperioden. 46 av disse igjen har en kvinne som senterleder i hele perioden.

Prosentvis fordeling av søknader med og uten kvinnelig senterleder per institusjon.

En søknad ansees å ha kvinnelig senterleder dersom en kvinne er senterleder fra start, eller det er planlagt bytte til en navngitt kvinnelig senterleder når minst halvparten av senterperioden gjenstår.

Et senter for fremragende forskning er sikret finansering fra Forskningsrådet i inntil ti år, forutsatt positiv midtveisevaluering.

Moderat kjønnskvoltering

Utlysningen av SFF foregår i to trinn, der trinn 1 er åpen for alle forskningsorganisasjoner og trinn 2 er åpen kun for søkerne fra trinn 1 som blir vurdert høyest av en internasjonal vitenskapelig komité.

— Et annet tiltak vi har innført i år er moderat kjønnskvoltering i behandlingen av SFF-søknader også i trinn 1, ikke bare i trinn 2 som tidligere. Det innebærer at blant ellers likt rangerte søknader vil en søknad med kvinnelig senterleder bli prioritert også i første søknadsrunde, sier Simonsen.

Forskningsrådet vil fortsatt velge ut SFF-sentre etter vitenskapelig kvalitet og potensial for vitenskapelige gjennombrudd, og en vurdering av senterlederens tidligere vitenskapelige resultater.

[Trinn 1 av utlysningen av femte generasjon SFF-er har frist 18. november.](#)

Kjønnsbalanse i norsk forskning og SFF-ene

Forskningsrådet kom nylig med [oppdaterte tall om kjønnsbalansen i norsk forskning og innovasjon](#). Mens 40 prosent av forskerpersonalet i Norge er kvinner, er andelen kvinnelige professorer bare 31 prosent.

Kjønnsbalansen i SFF-ordningen speiler den lave kvinneandelen i toppen av norsk forskning: I 2018 var andelen kvinnelige forskere, førsteamanuenser og professorer i sentrene 37 prosent. Blant PhD-stipendiatene var det 45 prosent kvinner og blant postdoktorene 41 prosent.

Blant senterlederne for SFF-ene som startet opp i 2013 (SFF-III) er det i dag 38 prosent kvinner. Mange av disse har tatt over etter en mannlig senterleder i løpet av senterperioden. Da fjerde generasjon av SFF startet opp i 2017, var andelen kvinnelige senterledere kun 10 prosent.